

Kwiecień 2013



KAPITAŁ LUDZKI  
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA  
EUROPEJSKI  
FUNDUSZ SPOLECZNY



Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku



# INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI



**Podlaskie Obserwatorium  
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

EGZEMPLARZ  
BEZPŁATNY

PUBLIKACJA  
BEZPŁATNA

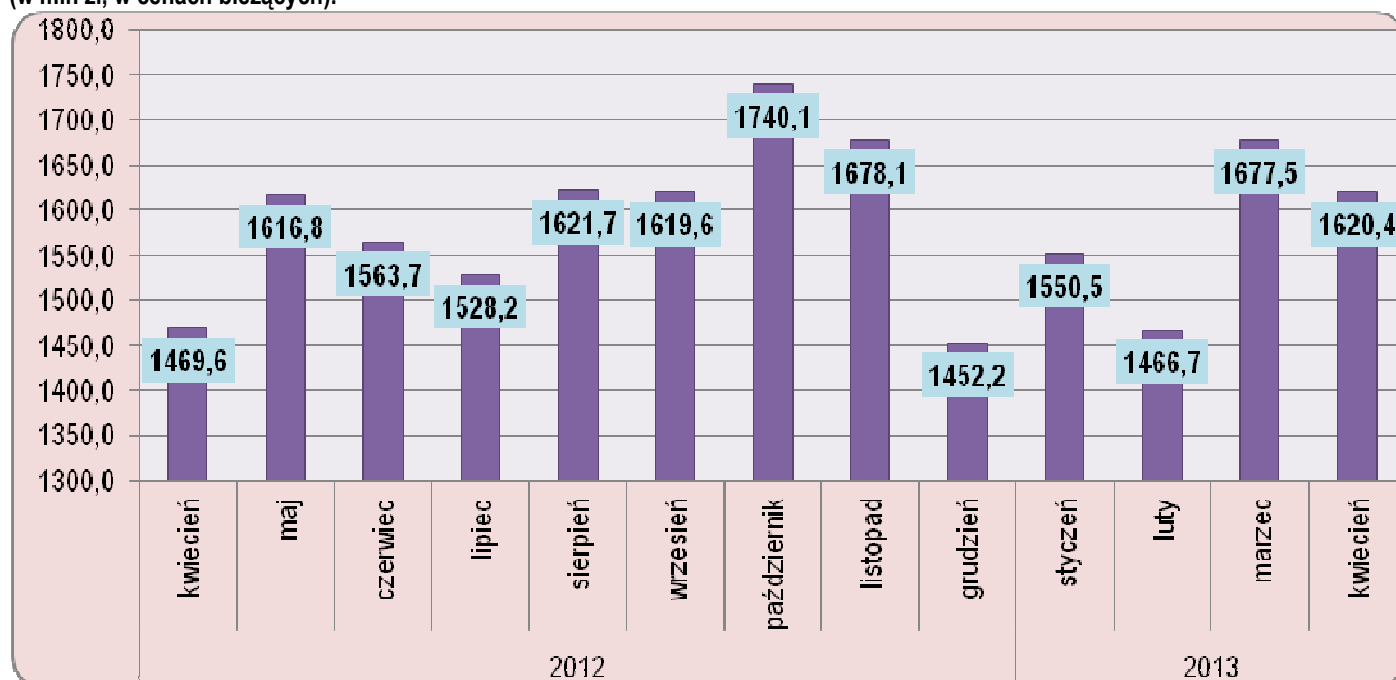
Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Dorota Gilejko
2. Edyta Dąbrowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/8573>

## 1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: kwiecień 2012r. – kwiecień 2013r.  
(w mln zł, w cenach bieżących).



## INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI KWIECIEŃ 2013 r.

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	183,1	454,3	822,7	1 242,0	174,0
	Polska	17 641,1	41 518,3	66 258,5	99 719,0	17 103,4
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 396,9	15 176,3	23 468,3	31 924,0	7 884,0
	Polska	574 194,0	1 160 587,9	1 760 310,2	2 383 226,7	551 403,9
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 218,9	14 811,3	23 037,7	31 367,4	7 600,3
	Polska	545 264,6	1 104 931,1	1 679 033,6	2 283 868,1	529 498,3
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	172,9	382,4	566,0	724,8	176,7
	Polska	24 437,7	49 021,6	74 080,4	99 114,4	22 741,6
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	178,2	365,4	431,0	562,0	283,9
	Polska	28 910,2	55 631,1	81 237,9	99 372,0	21 879,1
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	135,3	295,2	327,1	408,4	208,4
	Polska	23 560,7	46 195,5	67 229,6	82 116,9	17 622,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	2,4	2,4	1,8	1,8	3,6
	Polska	5,0	4,8	4,6	4,2	4,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	1,8	1,9	1,4	1,3	2,6
	Polska	4,1	4,0	3,8	3,4	3,2

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		IV 2012	III 2013	IV 2013
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	92 176	95 129	95 257
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		72 611	74 190	74 251
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 469,6	1 677,5	1 620,4
	Polska	92 580,3	96 065,2	92 949,7
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	126,3	105,6	107,6
	Polska	6 446,1	4 503,4	4 855,7
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	101,9	120,1	99,0
	Polska (poprzedni m-c=100)	97,6	116,8	97,3

**Komentarz:****Indykatory kwietniowe w woj. podlaskim:**

- W okresie styczeń-marzec 2013 r. nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione przez przedsiębiorstwa w województwie podlaskim, wyniosły 174,0 mln zł i były o 9,1 mln. (5%) niższe od zanotowanych w analogicznym okresie 2012 r.
- W I kwartale bieżącego roku przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 7 884,0 mln zł, tj. o 487,1 mln. (6,6%) wyższym niż rok wcześniej, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 7 600,3 mln zł i były o 381,4 mln. (5,3%) wyższe niż w analogicznym okresie 2012r.

- Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 176,7 mln zł i był o 3,8 mln (2,2%) wyższy niż w okresie styczeń-marzec 2012 r.
- Wynik finansowy brutto osiągnął w I kwartale 2013r. wartość 283,9 mln zł, tj. o 105,7 mln (59,3%) wyższą niż w okresie styczeń-marzec 2012 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 208,4 mln zł i podwyższył się o 73,1 (54%) w stosunku do uzyskanego przed rokiem.
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto w I kwartale 2013r., w %, był wyższy zarówno w relacji do ub. IV kwartału 2012r. o 1,8 pkt. % jak i o 1,2 pkt. % w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Podobnie wskaźnik rentowności obrotu netto wykazał tendencje wzrostowe, w odniesieniu do poprzedniego kwartału o 1,3 pkt.% oraz w relacji do kwietnia 2012r. o 0,8 pkt.%.
- W końcu kwietnia 2013 r. zanotowano 95 257 podmiotów gospodarczych czyli o 128 podmiotów (0,1%) więcej niż przed miesiącem, oraz o 3 081 (3,3%) więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich, 74 251 podmioty (77,9%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu kwietnia br. ich liczba wzrosła o 61 podmiotów (0,1%) w porównaniu do marca br., i o 1 640 podmiotów (2,3%) w relacji do kwietnia ub. roku.
- W kwietniu 2013r. odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu do ubiegłego miesiąca o 57,1 mln. zł. (3,4%), natomiast w relacji do kwietnia 2012 r. – wzrost o 150,8 mln. zł. (10,3%).
- Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) zrealizowana w kwietniu 2013 r. ukształtowała się na poziomie 107,6 mln zł i była o 2 mln. zł. (1,9%) wyższa niż w poprzednim miesiącu, jednakże o 18,7 mln zł. (14,8%) niższa w odniesieniu do kwietnia roku ubiegłego.
- Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w kwietniu 2013r., w porównaniu do marca 2013 r. spadła o 21,1 pkt. proc. natomiast w odniesieniu do kwietnia 2012 r. o 2,9 pkt. proc.

#### **Indykatory kwietniowe w Polsce:**

- W I kw. 2013r. nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w Polsce były niższe o 537,7 mln zł (3,0%) w porównaniu do analogicznego okresu 2012r.
- W tym samym okresie, przychody z całokształtu działalności osiągnięte przez polskie przedsiębiorstwa wyniosły 551 403,9 mln zł, a ich wartość w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego była niższa o 22 790,1 mln zł, (4%).
- Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w I kwartale 2013r. wyniosły 529 498,3 mln zł, a ich wartość była niższa od ubiegłorocznej o 15 766,3 mln. zł. (3,0%).
- Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się w okresie styczeń-marzec 2013r. na poziomie 22 741,6 mln zł i w porównaniu do I kw. 2012r. spadł o 1 696,1 mln zł ( 6,9%).
- Wynik finansowy brutto osiągnął w I kwartale br. wartość 21 879,1 mln zł, i był o 7 031,1 mln zł. (24,3%) niższy niż w I kw. ub.r. Podobnie wynik finansowy netto (17 622,8 mln zł) był niższy od osiągniętego w analogicznym okresie roku poprzedniego o 5 937,9 mln zł. (25,2%).
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto w I kw. 2013 wyniósł 4,0% i był niższy niż od zanotowanego w IV kwartale 2012r. o 0,2 pkt. % oraz o 1,0 pkt.% w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Podobna sytuacja wystąpiła w odniesieniu do wskaźnika rentowności obrotu netto. Oszacowano go na poziomie 3,2%, co oznacza jego spadek o 0,2 pkt.% w relacji do IV kw. 2012r. i o 0,9pkt. % w relacji do ub. roku.
- W kwietniu 2013r. nastąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 3 115,5 mln zł (3,2%) w stosunku do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do kwietnia ub. roku produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 369,4 mln zł (0,4%).
- Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w kwietniu 2013r. była większa o 352,3 mln zł (7,8%) od wyniku osiągniętego w poprzednim miesiącu, natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego spadła o 1 590,4 mln zł (24,7%).
- W zakresie sprzedaży detalicznej towarów odnotowano spadek jej dynamiki o 19,5 pkt. proc. w por. do ub. miesiąca, oraz o 0,3 pkt. proc. w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego.

**Definicje:**

**Nakłady inwestycyjne** - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

*Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Przychody z całokształtu działalności** – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

*Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności** – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

*Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów** – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Wynik finansowy brutto (zysk lub strata)** – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Wynik finansowy netto (zysk lub strata)** - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Wskaźnik rentowności obrotu brutto** – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Wskaźnik rentowności obrotu netto** – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

**Podmiot gospodarki narodowej** - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

*Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.*



**Produkcja sprzedana przemysłu** - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

*W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.*

**Produkcja budowlano – montażowa** – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

**Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT)** - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

*Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.*

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 4 (666), GUS, Warszawa 2013.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 4/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*
5. [www.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl).

## 2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: kwiecień 2012r. – kwiecień 2013r. (w zł)

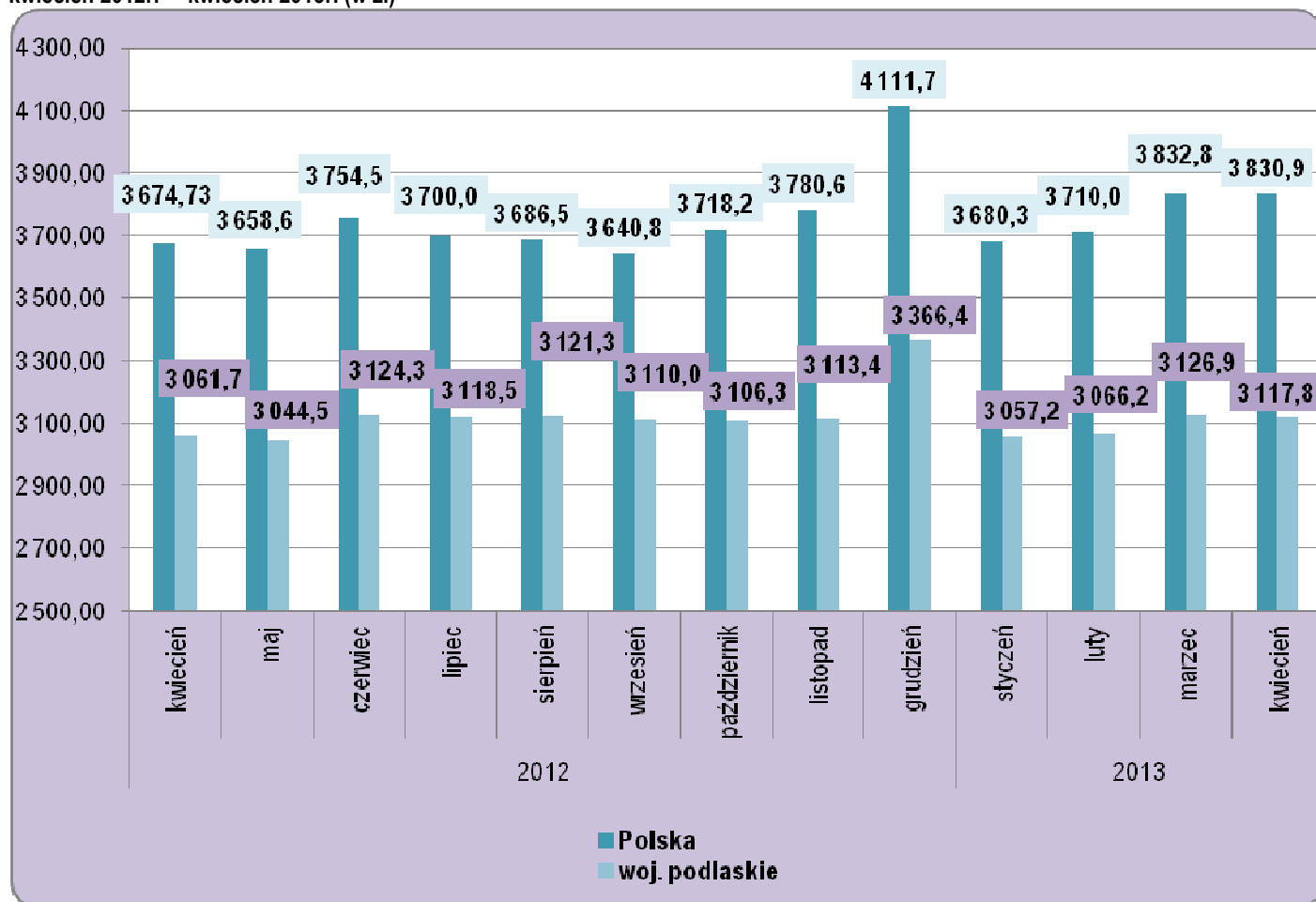




Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 201 <sup>a</sup>	.	.	1 199	1 199
	Polska	38 538	38 532	38 534	38 550	38 533
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	104,9	104,4	104,1	103,8	102,7
	Polska	104,6	103,9	104,3	103,8	102,4

\* dane zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.

<sup>a</sup> dane prezentowane są w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		IV 2012	III 2013	IV 2013
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	104,0	101,0	100,8
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 061,7	3 126,9	3 117,8
	Polska	3 719,8	3 832,8	3 830,9

#### Komentarz:

##### Indykatory kwietniowe w woj. podlaskim:

- Liczba ludności woj. podlaskiego została oszacowana na koniec grudnia 2012r. i wyniosła 1 199 tys. osób, co w por. do końca 2011r. oznacza jej spadek o ok. 2 tys. osób.
- Inflację oszacowano w końcu IV kwartału. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych osiągnął wtedy poziom 102,7, czyli o 2,2 pkt. proc. niższy niż w IV kwartale 2011r. i o 1,1 pkt. proc. niższy niż w III kwartale 2012 r.
- Przeciętne wynagrodzenie podlaskich pracowników było w kwietniu b.r. niższe niż ogólnokrajowe – średnio o ok. 713,09 zł. Jego poziom w skali województwa, spadł w odniesieniu do marca 2013 r. o 9,09 zł (0,3%), natomiast w relacji do kwietnia 2012 r. był wyższy o 56,1 zł (1,9%).

##### Indykatory kwietniowe w Polsce:

- Najbardziej aktualne dane dotyczące liczby ludności w Polsce odnoszą się do IV kwartału 2012r. i zostały omówione w poprzednich wydaniach Indykatorów. Pozostałe dane prezentowane w ujęciu kwartalnym zostały również skomentowane w wydaniach IPG pojawiających się w okresie publikacji tych danych.
- Przeciętne płace spadły o 1,92 zł (0,1%), biorąc pod uwagę poprzedni miesiąc. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, wzrosły o 111,08 zł (3%).

**Definicje:**

**Ludność faktycznie zamieszkała** - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

*Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.*

**Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych** – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

**Przeciętne wynagrodzenie brutto** - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

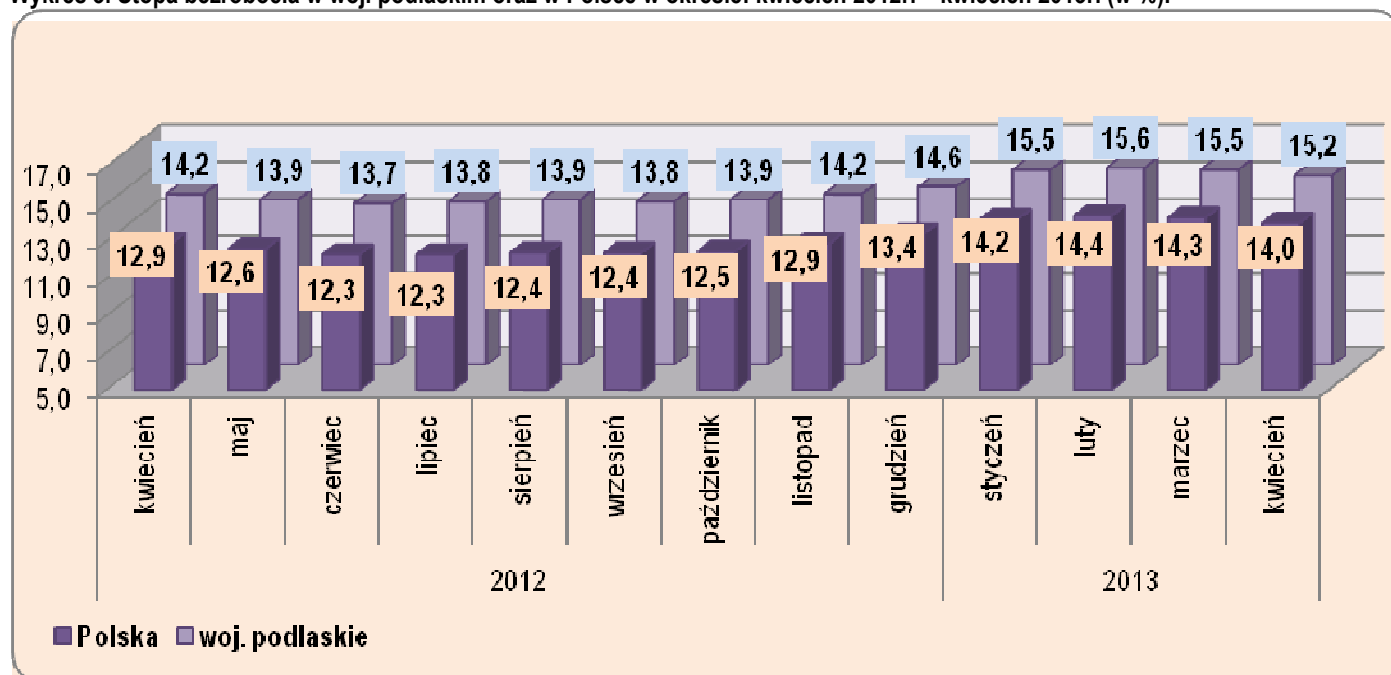
*Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.*

**Źródło:**

- 1) *Biuletyn Statystyczny, nr 4(666), GUS, Warszawa 2013.*
- 2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2011 r. oraz I-III kwartał 2012r., Białystok 2011, 2012.*
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 4/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
- 4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*
- 5) *www.stat.gov.pl*

## 3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: kwiecień 2012r. – kwiecień 2013r. (w %).



Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: kwiecień 2012r. – kwiecień 2013r.

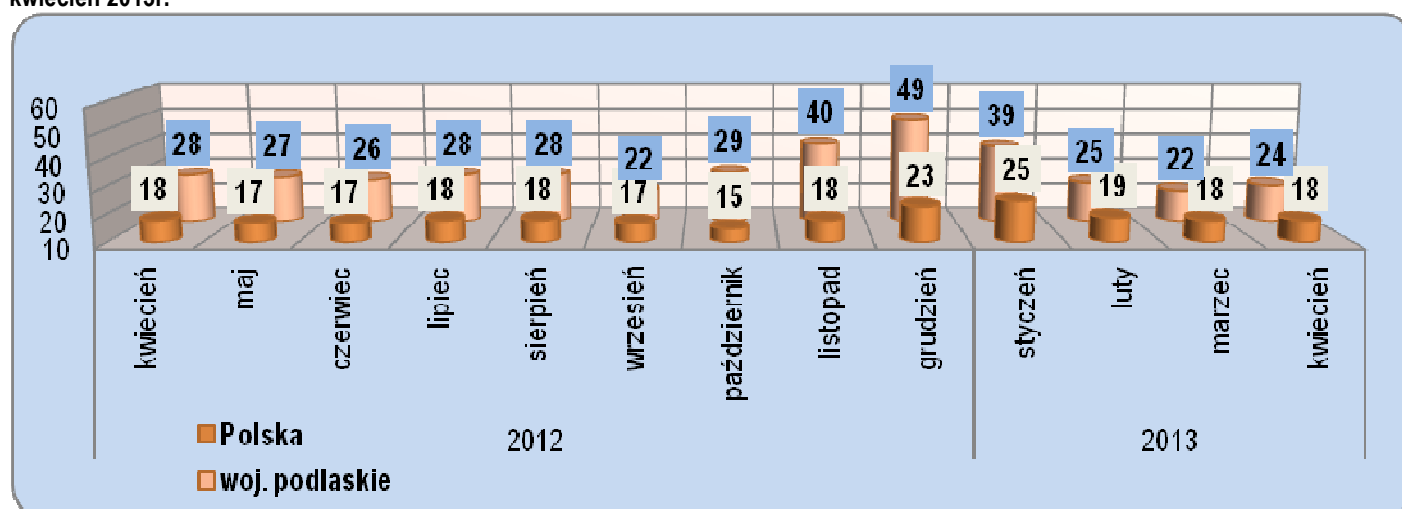


Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym*		I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	499	507	505	510	500
	Polska	17 207	17 320	17 440	17 393	17 235
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	54,7	55,8	56,4	56,0	54,8
	Polska	55,4	55,8	56,2	56,0	55,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	49,5	51,5	50,9	50,3	49,2
	Polska	49,6	50,3	50,7	50,4	49,3

\*Prezentowane wyniki aktywności zawodowej zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach opracowania. Wyniki badania zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to 3 miesiące i więcej). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		IV 2012	III 2013	IV 2013
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie*	99 178	97 663	97 410
	Polska*	5 531	5 489	5 478
sektor publiczny	woj. podlaskie*	9 391	9 478	9 471
	sektor prywatny	woj. podlaskie*	89 787	88 185
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	14,2	15,5	15,2
	Polska	12,9	14,3	14,0
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	4 865	6 847	5 625
	Polska	170 331	213 873	200 682
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	7 005	7 410	7 563
	Polska	239 597	236 106	259 425
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	66 947	73 928	71 990
	Polska	2 072 640	2 314 453	2 255 710
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	8 599	10 014	9 483
	Polska	349 143	398 470	382 762
kobiety	woj. podlaskie	30 852	32 554	31 721
	Polska	1 073 569	1 140 811	1 114 642
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	22 449	25 087	24 290
	Polska	896 390	1 010 524	975 767
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	2 705	4 684	2 735
	Polska	75 217	132 549	78 739
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 316	1 294	1 226
	Polska	30 461	31 562	28 926
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 535	2 676	2 720
	Polska	65 025	113 644	116 294
cudzoziemcy	woj. podlaskie	306	340	353
	Polska	3 340	3 948	3 888
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	14 261	15 125	14 519
	Polska	410 884	442 462	421 630
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	6 284	6 915	6 839
	Polska	213 965	237 563	235 894
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	36 778	39 930	39 242
	Polska	1 033 651	1 135 958	1 115 251
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	15 405	17 136	16 734
	Polska	467 545	525 207	515 451
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	20 174	22 547	22 162

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI KWIECIEŃ 2013 r.

	<b>Polska</b>	616 533	677 606	663 845
	<b>woj. podlaskie</b>	20 290	21 644	21 068
<b>osoby bez doświadczenia zawodowego</b>	<b>Polska</b>	514 585	545 710	528 570
	<b>woj. podlaskie</b>	35 169	38 313	37 246
<b>osoby bez wykształcenia średniego</b>	<b>Polska</b>	1 164 820	1 297 740	1 263 092
	<b>woj. podlaskie</b>	4 552	4 950	4 867
<b>osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia</b>	<b>Polska</b>	180 778	203 658	201 432
	<b>woj. podlaskie</b>	1 484	1 688	1 682
<b>osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia</b>	<b>Polska</b>	39 175	46 537	46 456
	<b>woj. podlaskie</b>	3 658	3 921	3 853
<b>osoby niepełnosprawne</b>	<b>Polska</b>	110 074	116 302	114 224
	<b>woj. podlaskie</b>	1 809	2 658	2 179
<b>Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)</b>	<b>Polska</b>	74 613	88 966	85 007
	<b>woj. podlaskie</b>	961	1 715	1 251
<b>w tym oferty pracy subsydiowanej</b>	<b>Polska</b>	35 979	54 312	44 631
	<b>woj. podlaskie</b>	28	22	24
<b>Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę</b>	<b>Polska</b>	18	18	18

\* dane prezentowane w tysiącach.

\*\* w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

**Komentarz:**

**Indykatory kwietniowe w woj. podlaskim:**

- Liczba aktywnych zawodowo w I kwartale br. uległa zmniejszeniu w relacji do IV kwartału ub. r., o 10 tys. (2%), a także nieznacznie wzrosła w stosunku do I kwartału ub. r. o 1 tys. (0,2%). Zmiany w liczbie bezrobotnych i pracujących znalazły odzwierciedlenie we wskaźnikach charakteryzujących aktywność zawodową mieszkańców woj. podlaskiego- wskaźnik aktywności zawodowej wzrósł o 0,1 pkt.% w stosunku do I kwartału roku ubiegłego, jednak spadł o 1,2 pkt.% w relacji do IV kw. 2012r. W przypadku wskaźnika zatrudnienia zanotowano jego spadek o 0,3 pkt.% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego i spadek w odniesieniu do poprzedniego kwartału o 1,1 pkt.%,
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu 2013 r. ukształtowało się na poziomie 97 410 osób, a więc spadło w relacji do ub. miesiąca o 253 osoby (0,3%), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego – spadło o 1 768 osób (1,8%). W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w kwietniu br. na poziomie 87 939 osób, a więc o 246 osób (0,3%) niższym niż w marcu 2013 r. i o 1 848 osób (0,1%) w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W sektorze publicznym natomiast przeciętne zatrudnienie w porównaniu do marca br. spadło o 7 osób, a w relacji do kwietnia 2012 r. o 80 osób.
- Stopa bezrobocia w kwietniu 2013 r. osiągnęła poziom 15,2% i spadła w porównaniu do ub. miesiąca o 0,3 pkt. proc., ale wzrosła o 1 pkt. proc. w stosunku do kwietnia 2012 r.
- W końcu kwietnia br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 71 990 osób i była o 1 938 osób (2,6 %) mniejsza od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 5 043 osoby (7,5%) wyższa niż w marcu ubiegłego roku.
- W kwietniu 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowano 5 625 nowych bezrobotnych, tj. o 1 222 osób (17,9%) mniej niż przed miesiącem i o 760 osób (15,6%) więcej niż w ub. r.
- W kwietniu 2013r. wyrejestrowano 7 563 tj. o 153 osoby (2,1%) więcej niż przed miesiącem i o 558 osób (8%) więcej niż rok wcześniej.
- W relacji do danych z poprzedniego miesiąca, wśród większości poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano spadki. Jedynie wzrosty dotyczyły osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i wyniósł 44 osoby (1,6%) oraz cudzoziemców i wyniósł 3,8% (13 osób). Największy spadek bezrobocia odnotowano wśród osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 1949 (41,6%) oraz osób do 25 roku życia o 606 (4,0%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z ubiegłego roku, największy wzrost dotyczył osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – o 198 osób (13,3%) oraz cudzoziemców o 47 osób (3,8%). Natomiast spadek bezrobocia odnotowano jedynie wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia o 90 osób (6,8%).
- W kwietniu br. do urzędów pracy zgłoszono 2 179 ofert zatrudnienia, tj. o 479 (18%) mniej niż przed miesiącem i o 370 (20,5%) więcej niż rok wcześniej. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w kwietniu 2013 r., 1 251 ofert dotyczyło pracy subsydiowanej i stanowiły one 57,4% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy pracy. W marcu 2013r. było ich o 464 (27,0%) więcej, natomiast w kwietniu 2012r. o 290 ofert (30,1%) mniej.
- W kwietniu br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadają 24 osoby bezrobotne – to jest o 2 osoby mniej niż w marcu 2013r. oraz o 4 osoby mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

**Indykatory kwietniowe w Polsce:**

- Liczba aktywnych zawodowo w I kwartale br. uległa zmniejszeniu w relacji do IV kwartału ub. r. o (158 tys.) 0,9% , natomiast w stosunku do I kwartału ub. r. nastąpił wzrost liczby o 28 tys. (0,2%). Wskaźnik aktywności zawodowej w relacji do I kwartału ub. r. wzrósł o 0,1 pkt. %. W przypadku wskaźnika zatrudnienia, nastąpił jego spadek, w relacji do I kw. ub. r. o 0,3 pkt. %.

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. uległo zmniejszeniu o 11 tys. osób (0,2%) w porównaniu do marca 2013r., natomiast w relacji do kwietnia 2012 r. poziom zatrudnienia spadł o 53 tys. osób (1,0%).
- Stopa bezrobocia w kraju spadła o 0,3 pkt proc. w odniesieniu do poprzedniego okresu, wzrosła natomiast o 1,1 pkt proc. porównując do danych ubiegłorocznych.
- W kwietniu br. liczba bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 2 255 710 i była o 58 743 osoby (2,5%) niższa w porównaniu do ubiegłego miesiąca i o 183 073 osoby (8,8%) wyższa w porównaniu do kwietnia 2012 r.
- Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” zmniejszyła się o 13 191 osób (6,2%) w odniesieniu do marca 2013 r., natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego zwiększyła o 30 351 osób (17,8%).
- Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów wzrosła w porównaniu do marca 2013 r. o 23 319 osób (9,9%), natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 19 828 osób (8,3%).
- W relacji do poprzedniego miesiąca tylko w jednej grupie osób bezrobotnych zanotowano wzrost - dotyczył osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy o 2 650 (2,3%). W pozostałych grupach nastąpił spadek bezrobocia. Największy spadek odnotowano wśród osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – 53 810 (40,6%) osób oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia o 2 626 8,4%. Biorąc pod uwagę wskaźniki z ubiegłego roku, największy wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 51 260 (78,9%). Natomiast spadek bezrobocia odnotowano jedynie wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia o 1 535 osób (5,0%).
- W kwietniu 2013 r. do powiatowych urzędów pracy w całej Polsce wpłynęło 85 007 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 3 959 ofert (4,5%) mniej niż w marcu 2013r. oraz o 10 394 oferty (13,9%) więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w kwietniu 2013r., 44 631 (52,%) – dotyczyło ofert pracy subsydiowanej. W kwietniu br. było ich o 9 681 (17,8%) mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 8 651 (24,0%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce wyniosła w kwietniu 2013 r. 18 osób i była identyczna jak przed miesiącem i przed rokiem.



**Definicje:**

**Aktywni zawodowo** – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

**Wskaźnik aktywności zawodowej** - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

**Wskaźnik zatrudnienia** - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

**Przeciętne zatrudnienie** - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

*W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.*

**Sektor publiczny** - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

**Sektor prywatny** - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

**Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia)** - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

*W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.*

**Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych)** – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

**Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych)** – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

**Bezrobotni zarejestrowani** – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązki ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

**Bezrobotny do 25 roku życia** – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

**Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia** – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

**Bezrobotny długotrwale** - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

**Bezrobotny powyżej 50 roku życia** - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

**Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych** - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

**Osoba samotnie wychowująca dziecko** – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

**Bezrobotni niepełnosprawni** – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

#### Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 4(665), GUS, Warszawa 2013 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 4/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Wrzesień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku*.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) [www.psz.praca.gov.pl](http://www.psz.praca.gov.pl)
- 8) [www.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl)
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indykatorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>